

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεικλιμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἐξάμνην 35 καὶ τρίμνην 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἐξάμνην 2
καὶ τρίμνην 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐδὲποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 39ος

Ἀθήναι 26 Νοεμβρίου 1932

Ἔτος 54ον. — Ἀριθ. 52

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

Μόλις ὅμως ἀπομακρυνόταν λιγά-
κι ὁ Μίλς, ἔβαζαν τὸ χέρι τους στὸ
στόμα γιὰ νὰ πνίξουν τὰ γέλια πού
ἄθελα τοὺς ἐρχόνταν στὸ ἀντίκρουσμά
του.

Ὡστόσο ὁ Χένδον, ἀκολουθώντας
τὸν αὐλικό, ἀνέβηκε μὴ πλατεῖα σκά-
λα καὶ τέλος ἔφθασε σὲ μιὰ μεγαλο-
πρεπέστατη αἴθουσα. Ὁ αὐλικὸς τοῦ
ἄνοιξε δρόμο ἀνάμεσα στὸ
πλῆθος τῶν εὐγενῶν πού
γέμιζαν τὴν αἴθουσα, ὑ-
ποκλίθηκε καὶ πάλι μπρο-
στά του, τοῦ οὐστήσε νὰ
βγάλῃ τὸ καπέλλο του, πού ὁ Μίλς
ἀφηρημένος ἐξακολουθοῦσε ἀκόμη νὰ
φορῇ στὸ κεφάλι, καὶ τὸν
ἄφησε ἐκεῖ ὡς στόχο σὲ
ὅλων τὰ βλέμματα. Γιατί
ὅσοι ἦταν γύρω του τὸν
κοίταζαν, ἄλλοι μὲ φα-
νερὴ δυσφορία καὶ ἄλλοι
μὲ εἰρωνικὸ χαμόγελο.

Ὁ Μίλς Χένδον ἔμοια-
ζε σὰν τὸ ψάρι πού ἔ-
χει χάσει τὰ νερά του. «—Κανεῖς μὴν τὸν σηκώσῃ ἀπὸ κεῖ πού κάθεται, εἶπε ὁ βασιλιάς.»
(Σελ. 613, στ. γ').
Ἀπέναντί του, ἐπάνω στὸ
θρόνο του, πού ἦταν στη-
μένος σ' ἓνα ἀρκετὰ ψηλὸ βῆθρο,
καθόταν ὁ νεαρὸς βασιλιάς. Εἶχε
τὸ κεφάλι του σκυφτὸ καὶ μιλοῦσε
μ' ἓναν κύριο πού ἔμοιαζε ἴδιος
παγῶνι στὸ ντύσιμο καὶ στὸ κα-
μάρι καὶ ἀπὸ τὰ παράσημά του
φαίνονταν πὺς ἦταν δούκας. Ὁ Χέν-
δον σκέφθηκε πὺς ἦταν ἀρκετὰ με-
γάλη συμφορὰ τὸ νὰ καταδικασθῇ
κανεὶς τόσο νέος σὲ θάνατο· δὲν ὁ-
πῆρχε ὅμως λόγος νὰ γίνῃ τὸ πράγ-
μα τόσο δημοσία γιὰ νὰ εἶναι ἀκόμη
μεγαλύτερη ἡ ταπείνωσις. Τουλάχισ-

στο ἂς μὴν ἀργοῦσε ὁ βασιλιάς νὰ
βγάλῃ τὴν ἀπόφασή του. Γιατί ἡ ἀ-
ναίδεια τῶν χρυσοστολισμένων ἀφεν-
τάδων γύρω του ἄρχισε νὰ τοῦ εἶναι
ἀφόρητη.

Τὴ στιγμὴ ἐ-
κείνη ὁ βασιλιάς
σήκωσε τὸ κεφά-
λι του καὶ ὁ Χέν-
δον μπόρεσε νὰ

ἰδῇ καθαρά τὸ πρόσωπό του. Ἡ ἀ-
νάστα του κόπηκε. Σὰν χαμένος κάρ-
φωσε τὰ μάτια του στὴ δροσερὴ νε-
νικὴ μορφή τοῦ Ἐδουάρδου.

Ἵστερα φώναξε:

— Χριστὲ καὶ Παναγιά! Ὁ μι-
κρὸς μου τρελλοβασιλιάς κάθεται στὸ
θρόνο!

Ἐξακολουθοῦσε νὰ ἔχῃ τὰ μάτια
στηλωμένα ἐπάνω του καὶ ἔρριχνε
ποῦ καὶ ποῦ καμμιὰ ματιὰ γύρω του
στὸν κόσμον πού τὸν περιστοίχιζε καὶ
στὴν πλοῦσιαν αἴθουσαν.

— Μήπως ὀνειρευόμαι; ἔκανε. Μά-
ῳχι. Οἱ ἄνθρωποι γύρω μου, ἡ κά-
μαρα ὅπου βρίσκομαι, ὅλα αὐτὰ εἶναι
ἀληθινὰ, δὲν εἶναι ὄνειρο.

Ἵστερα κοίταξε πάλι τὸ βασιλιά
καὶ εἶπε:

— Εἶναι ὄνειρο ἢ εἶναι στ' ἀλή-
θεια ὁ βασιλιάς τῆς Ἀγγλίας καὶ ὅχι
τὸ φτωχὸ τρελλὸ ζητιανόπουλο πού
νόμιζα; Ποιὸς θὰ μοῦ λύσῃ αὐτὸ τὸ
αἰνίγμα;

Ἐξαφνα μιὰ σκέψη πέρασε ἀπ' τὸ
νοῦ του. Πῆγε σὲ μιὰ γωνιά, πήρε
ἓνα κάθισμα, τὸ ἔβαλε ἐκεῖ πού στε-
κόταν πρὶν καὶ κάθησε.

Μιὰ βοή ἀποδοκιμασίας ἀκούστη-
κε γύρω του. Τὸν σήκω-
σαν ἀπότομα ἀπὸ τὴ θέ-
ση του καὶ ἓνας αὐλικὸς
τοῦ εἶπε:

— Σήκω ἐπάνω, πα-
λιοχωριάτη! Πὺς ἔχεις τὸ
θράσος νὰ κάθεσαι μπρο-
στά στὸ βασιλιά σου;

Ἡ φασαρία αὐτὴ κί-
νησε τὴν προσοχὴ τοῦ
βασιλιά. Ἀντελήφθη τί
γινόταν, σήκωσε τὸ χέρι
του καὶ εἶπε:

— Κανεῖς μὴν τὸν ση-
κώσῃ ἀπ' ἐκεῖ πού κάθε-
ται. Εἶναι δικαίωμά του!

Κατάπληκτοι οἱ αὐλι-
κοὶ ἀποτραβήχτηκαν· ὁ-
στερα ὁ βασιλιάς ἐξακο-

λούθησε:

— Μάθετε ὅλοι, εὐγενεῖς ἄρχοντες
καὶ λόρδοι, ὅτι αὐτὸς ἐδῶ εἶναι ὁ ἀ-
γαπητὸς καὶ πιστὸς μου ὑπηρέτης
Μίλς Χένδον, πού μὲ τὸ γενναῖο
σπαθὶ του ὑπερασπίστηκε τὸ βασιλιά
του ἀπὸ κίνδυνον θανάτου καὶ γι' αὐ-
τὸ ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ ἱππότη. Μά-
θετε ἀκόμη, ὅτι γιὰ μιὰ πικρὴ μεγά-
λη ὑπηρεσίαν πού προσέφερε, σώζον-
τας τὸν κύριό του ἀπὸ τὴ μαστιγώση
καὶ τὸν ἐξευτελισμὸ καὶ ὑποφέρον-
τάς τα αὐτὸς ὁ ἴδιος γιὰ χάρη του,

έλαβε τὸν τίτλο τοῦ κόμητα τοῦ Κέντ καὶ θὰ τοῦ δοθοῦν τὰ χρήματα καὶ τὰ τιμάρια ποῦ τοῦ ἀναλογοῦν γιὰ νὰ κρατήσῃ ψηλὰ τὸ ἀξίωμα του. Ἀκόμη τὸ προνόμιο ποῦ χρησιμοποίησε ἐδῶ μπροστὰ σας, θὰ τοῦ ἐπικυρωθῇ μὲ βασιλικὸ διάταγμα. Γιατί ἐμεῖς ἐρίσαμε ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας του νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ κάθεται μπροστὰ στὸ βασιλεῖα τῆς Ἀγγλίας, κι' αὐτὸ τὸ προνόμιο θὰ τὸ διατηρήσῃ ὅσο θὰ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχει τὸ ἀγγλικὸ κράτος. Γι' αὐτὸ κανεῖς δὲν μπορεῖ νὰ τὸν σηκώσῃ ἀπ' αὐτοῦ ποῦ κάθεται.

Δυὸ πρόσωπα ποῦ εἶχαν χασομερήσει στὸ ταξίδι τους, εἶχαν φθάσει μόλις ἐκεῖνο τὸ πρωτὶ στὸ Λονδίνον καὶ δὲν ἦταν περισσότερα ἀπὸ πέντε λεπτά ποῦ βρισκόταν τὴν αἴθουσα τοῦ θρόνου. Ἀκούγαν μὲ ἰδιαίτερη περιέργεια τὰ λόγια αὐτὰ καὶ μὲ σιωπηλὴ κατάπληξη κοίταζαν, πότε τὸ βασιλεῖα ποῦ μιλοῦσε καὶ πότε τὸ σκιάχτρο ποῦ καθόταν ἀντίκρου του. Τὰ πρόσωπα αὐτὰ ἦταν ὁ σὲρ Χούγκ κι' ἡ γυναίκα του, ἡ λαίδη Ἐδὶθ. Ὁ Χένδον ὥστόσο δὲν τοὺς εἶχε ἀντιληφθεῖ. Ἐξακολουθοῦσε νὰ ἔχῃ τὰ μάτια του στηλωμένα στὸν Ἐδουάρδο καὶ νὰ λέῃ ἀπὸ μέσα του:

— Ἐλα, Χριστέ μου!

Αὐτὸ λοιπὸν εἶναι τὸ ζητιανάκι μου: Αὐτὸς εἶναι ὁ μικρὸς μου τρελλὸς ποῦ

ἐγὼ νόμιζα ὅτι θὰ τὸν κάνω νὰ τὰ χάσῃ, μιλώντας του γιὰ τὸ σπῖτι μας ποῦ εἶχε ἐξδομηθῇ κάμαρες καὶ εἰκοσιπεντὰ ὑπηρετές; Αὐτὸς εἶναι ποῦ νόμιζα ὅτι ἀπὸ τότε ποῦ γεννήθηκε ἦταν πάντοτε ντυμένος στὰ κουρέλια, κι' ὅτι τὸ ξύλο ἦταν τὸ καθημερινὸ ψωμί του; Αὐτὸν ἤθελα νὰ πάρω ψυχοπαῖδι καὶ νὰ τὸν κάνω ἄνθρωπο;

Ἦστερα ἀπὸ κάμποση ὥρα μπόρεσε ἐπιτέλους νὰ συνέβῃ, σηκώθηκε ἀπ' τὴ θέση του, προχώρησε πρὸς τὸν βασιλεῖα, γονάτισε μπροστὰ του, ἔβαλε τὰ χέρια του στὰ χέρια τοῦ βασιλεῖα καὶ τοῦ ἔδωσε τὸν ὄρκο τῆς πίστεως καθὼς καὶ τὸν ὄρκο γιὰ τὸ φέουδόν του καὶ τὸν τίτλο του. Ἦστερα σηκώθηκε καὶ πῆγε καὶ στάθηκε ἀπόμερα, ὄρθιος πιά τώρα. Ὅλοι ἐξακολουθοῦσαν νὰ τὸν κοιτάζουν, ὅχι ὅμως πιά μὲ περιφρόνηση καὶ ὑπεροψία, ἀλλὰ μὲ θαυμασμὸ καὶ φόβον.

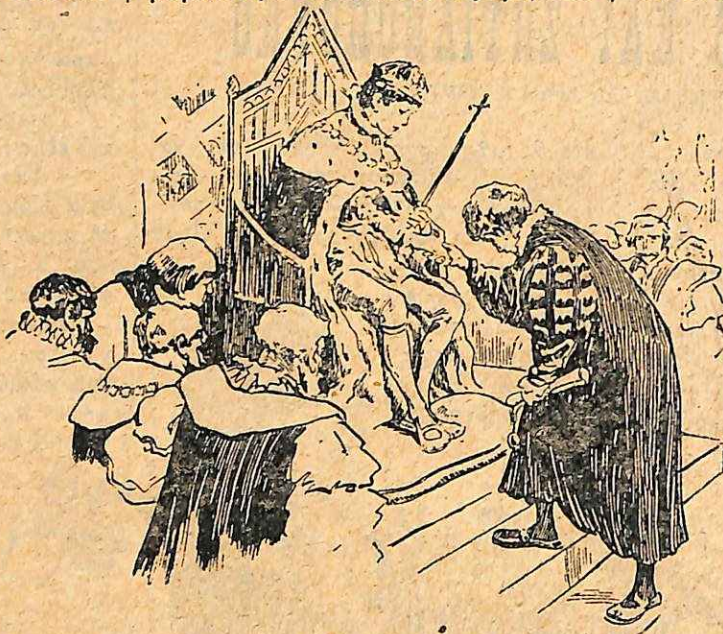
Ἐξαφνὰ τὸ βλέμμα τοῦ βασιλεῖα ἔ-

πεσε πάνω στὸ σὲρ Χούγκ καὶ στὴ γυναίκα του. Τὰ μάτια του ἀστράψαν ἀγριεμένα καὶ φώναξε μὲ θυμωμένη φωνή.

— Πιάστε τὸν τὸν ἄρπαγα! Βγάλτε του τὴν κλεμμένη του στολή κι' ἀφαιρέστε του τὰ δίστημα ἀπὸ τὰ κλεμμένα ἀξιώματά του, καὶ βάλτε τον στὴ φυλακὴ ὡς ποῦ ν' ἀποφασίσω ἐγὼ γιὰ τὴν τύχη του!

Δίχως ἀργοπορία οἱ σωματοφύλακες πλησίασαν τὸν σὲρ Χούγκ καὶ τὸν ἔσυραν ἔξω ἀπὸ τὴν αἴθουσα, ντροπισμένον κι' ἐλεεινόν.

Στὴν ἄλλη ἄκρῃ τῆς σάλας ἔγινε κάποιον κίνηση, ἀκούστηκε ἓνα ψιθύρισμα ποῦ ὅσο πῆγαινε γινόταν καὶ μεγαλύτερο. Οἱ αὐλικοὶ παραμέρισαν

«Ὁ Τὸμ Κάντυ, φίλησε μ' εὐγνωμοσύνη τὸ χεῖρ τοῦ βασιλεῖα.»
(Σελ. 614, στ. γ'.)

κι' ἀνάμεσά τους πέρασε ὁ Τὸμ Κάντυ, ντυμένος μὲ πλούσια καὶ ἰδιόρρυθμη στολή. Στάθηκε κι' αὐτὸς μπροστὰ στὸ θρόνον τοῦ Ἐδουάρδου καὶ γονάτισε.

— Ἀκούσα κι' ἔμαθα ὅλα ὅσα ἔγιναν αὐτὸν τὸν τελευταῖο καιρὸ καὶ εἶμαι πολὺ εὐχαριστῆμένος μαζί σου, τοῦ εἶπε ὁ Ἐδουάρδος. Κυβέρνησες τὴ χώρα μου μὲ πραγματικὴ βασιλικὴ μεγαλοφυΐα καὶ καλοσύνη. Ἐναδρῆκες τὴ μητέρα σου καὶ τίς ἀδελφές σου; Ὡραία! Ἐννοια σου κι' ἐγὼ θὰ φροντίσω γι' αὐτές. Κι' ὁ πατέρας σου θὰ πάῃ στὴν κρεμάλα, ὅπως ὀρίζει ὁ νόμος, ἐκτὸς ἂν μὲ παρακαλέσῃς ἐσὺ ὁ ἴδιος νὰ τοῦ χαρίσω τὴ ζωή. Ἀκούστε ὅσοι εἰσθε ἐδῶ παρόντες: Ὅλα τὰ παιδιὰ ὅσα βρίσκουν ἄσυλο στὴν Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ ζοῦν χάρις στὴ βασιλικὴ μεγαλοδωρία, ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἔξης θὰ λαβαίνουν καὶ τροφὴ γιὰ τὸ μυαλό

τους καὶ γιὰ τὴν καρδιά τους, κι' ὅχι μονάχα γιὰ τὸ σῶμα τους. Καὶ τὸ παιδὶ αὐτὸ θὰ κατοικήῃ ἐκεῖ μέσα κι' ἐνὸς ζεῖ θὰ ἔχῃ τὴν ἀνώτερη θέση ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους ἐπιμελητές. Κι' ἐπειδὴ ἓνα δίστημα ὑπῆρξε βασιλιάς, γι' αὐτὸ τοῦ ἀξίζει νὰ τοῦ δείχνουν καὶ μεγαλύτερο σεβασμὸ ἀπ' ὅτι στοὺς ἄλλους. Γι' αὐτὸ παρατηρήστε καλὰ τὴ στολή του. Αὐτὴ θὰ εἶναι τὸ σημάδι γιὰ νὰ τὸν ἀναγνωρίζει ὁ καθένας καὶ κανεῖς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τὴ μιμηθῇ. Ὅπου καὶ νὰ παρουσιασθῇ, αὐτὴ θὰ θυμίζει στὸν κόσμον, ὅτι αὐτὸς ποῦ τὴ φορεῖ τιμῆθηκε κάποτε μὲ τὸ βασιλικὸ ἀξίωμα κι' ὁ καθένας πρέπει νὰ τοῦ δείχνῃ τὸν ἀνάλογο σεβασμὸ. Βρίσκεται ὑ-

πὸ τὴν προστασία τοῦ θρόνου, ὁ βασιλιάς τὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν υποστηρίζει κι' ὁ καθένας πρέπει νὰ τὸν δονμάζῃ μὲ τὸ τιμητικὸ ὄνομα τοῦ «προστατευόμενου τοῦ βασιλεῖα».

Ὁ Τὸμ Κάντυ σηκώθηκε περήφανος κι' εὐτυχισμένος. Φίλησε μ' εὐγνωμοσύνη τὸ χεῖρ τοῦ βασιλεῖα καὶ, ὀδηγούμενος ἀπὸ ἓνα αὐλικό, βγήκε ἔξω ἀπ' τὴν αἴθουσα. Δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ οὔτε λεπτὸ γιὰ νὰ τρέξῃ ν' ἀναγγεῖλῃ τὴν χαρμώδη ἐλδῶση στὴ μητέρα του καὶ στὶς ἀδελφές του, καὶ νὰ τίς κάνῃ νὰ χαροῦν κι' αὐτές μαζί του.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ὅταν ἐξηγήθηκαν ὅλα τὰ μυστήρια, ὁμολόγησε ὁ Χούγκ Χένδον ὅτι αὐτὸς εἶχε πιέσει τὴ γυναίκα του νὰ ἀρνηθῇ τὸν Μίλς. Στὴν ἀρχὴ τὴν εἶχε φοβερίσει πὼς θὰ τὴν σκοτώσῃ ἂν δὲν ἐδῶλυνε ρητὰ καὶ κατηγορηματικὰ πὼς δὲν τὸν ἀναγνωρίζει. καὶ ἐκεῖνη τοῦ εἶχε πεῖ πὼς δὲν τὴν ἔμελε καθόλου γιὰ τὴ ζωὴ της καὶ ἂν ἤθελε μπορούσε νὰ τὴ σκοτώσῃ, ἀλλὰ αὐτὴ τὸν Μίλς δὲν θὰ τὸν ἀρνιόταν ποτέ της. Τότε ὁ Χούγκ τὴν ἀπέληξε ὅτι θὰ τὴν ἀφῆνε στὴ ζωὴ ἀλλὰ θὰ σκότωνε τὸν Μίλς. Ἡ ἀπειλὴ αὐτὴ ἔκανε τὴ λαίδη Ἐδὶθ νὰ υποχωρήσῃ ἀμέσως. Ἐδῶκε τὸ λόγο της καὶ τὸν κράτησε.

Μολαταῦτα ὁ σὲρ Χούγκ δὲν καταγγέλλθηκε γι' αὐτὸ τὸν ἐκβιασμὸ οὔτε καὶ γιὰ τὴν ἰδιοποίηση τῶν τίτλων καὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἀδελφοῦ του, γιατί κι' ὁ ἀδελφός του καθὼς καὶ ἡ γυναίκα του ἀρνήθηκαν νὰ κα-

ταθέσουν τίποτε ἐναντίον του. Ὁ Χούγκ ἐγκατέλειψε τὴ γυναίκα του καὶ πῆγε στὴν Ἀμερικὴ, ὅπου ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ πέθανε, καὶ ἓνα χρόνον ἀργότερα παντρεύθηκε ὁ κόμης τοῦ Κέντ τὴ χήρα. Γενικὴ ἦταν ἡ χαρὰ καὶ μεγάλες ἔγιναν γιορτὲς στὸ χωριὸ Χένδον, ὅταν οἱ νιόπαντροι πρωτοπῆγαν στὸ Χένδον-Χώλλ.

Γιὰ τὸν πατέρα τοῦ Τὸμ Κάντυ δὲν ἔμαθε κανένας τί εἶχε ἀπογίνει.

Ὁ βασιλεὺς πρόσταξε καὶ βρῆκαν τὸν φτωχὸ κολλήγο, ποῦ εἶχε πουληθεῖ γιὰ σκλάβος, καὶ φρόντισε γι' αὐτὸν ὥστε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἀληθινὴ ζωὴ του καὶ νὰ βρῇ μιὰ τίμια καὶ ἀνεξάρτητη ἐργασία.

Ἐδείξε μεγάλη εὐνοια στὸν δικαστὴ ποῦ εἶχε φανεῖ τόσο εὐσπλαχνικὸς μαζί του ὅταν τὸν κατηγορήσαν πὼς ἔκλεψε τὸ γουρουνί. Καὶ εἶχε τὴν ἱκανοποίηση νὰ τὸν ἰδῇ γρήγορα ἀνεδαῖνῃ στὰ μεγαλύτερα δικαστικά ἀξιώματα καὶ νὰ γίνῃ ἓνας μεγάλος νομομαθὴς ποῦ τὸν σέβονταν καὶ τὸν τιμοῦσαν ὅλοι.

Ὁ Ἐδουάρδος ἔδρισκε ἰδιαίτερη εὐχαρίστηση νὰ διηγῆται τίς περιπέτειές του ἀπὸ τὴ στιγμή ποῦ τὸν πέταξε ὁ φρουρός ἔξω ἀπ' τὸ παλάτι, ὡς τὰ τελευταῖα μεσάνυχτα ὅπου εἶχε χωθεῖ ἀνάμεσα σὲ κάτι χτίστες ποῦ πῆγαιναν βιαστικοὶ στὴ μητρόπολη τοῦ Οὐεστμίνστερ κι' ἔτσι εἶχε κατορθώσει νὰ τρυπώσῃ ἀπαρτήρητος μέσα στὴν ἐκκλησία. Ἐκεῖ κρύφθηκε πίσω ἀπὸ τὸν τάφο τοῦ Ἐδουάρδου τοῦ Ὁμολογητοῦ καὶ ἀποκοιμήθηκε τόσο βαθιά, ὥστε δὲν ξύπνησε παρὰ πολὺ ἀργὰ τὸ ἄλλο πρωτὶ καὶ λίγο ἔλειψε νὰ τελειώσῃ ἡ στέψη δίχως νὰ τὸ πάρῃ ἐίδωση. Ἐλεγε, ὅτι ἡ τόσο συχνὴ ἀφήγηση τῶν παθημάτων του, ποῦ γι' αὐτὸν ἦταν ἓνα ἀνεκτίμητο μάθημα, τὸν στερέωνε ἀκόμη περισσότερο στὴν ἀπόφασή του νὰ χρησιμοποίησῃ αὐτὴ τὴν πείρα του γιὰ καλὸ τοῦ λαοῦ. Γι' αὐτὸ δὲν θὰ ἔπαυε νὰ διηγῆται τὴν ἱστορία του ἐνὸς ζῶντος καὶ νὰ κρατῇ ἀκοίμητα στὴ μνήμη του αὐτὰ τὰ περιστατικά, γιὰ νὰ τρέχῃ πάντα ἀστείρευτὴ ἡ πηγὴ τῆς εὐσπλαχνίας ἀπ' τὴν καρδιά του.

Ὁ Μίλς Χένδον καὶ ὁ Τὸμ Κάντυ ἔμειναν οἱ πῶς ἀγαπημένοι φίλοι τοῦ βασιλεῖα σ' ἓλο τὸ σύντομο διάστημα τῆς βασιλείας του καὶ τὸν λυπήθησαν κατὰ κράτος ὅταν πέθανε. Ὁ Τὸμ Κάντυ ἔφθασε σὲ μεγάλη ἡλικία καὶ ἔγινε ἓνας ὥρατος ἀσπρομάλλης γέρος μὲ σοβαρὸ καὶ σεβάσμιο παρουσιαστικό. Ὅλοι τὸν τιμοῦσαν καὶ τὸν σέβονταν, γιατί ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὁμοιότητά του μὲ τὸν βασιλεῖα, ἡ χτυπητὴ

καὶ ἰδιόρρυθμη φορεσιά του θυμίζει στὸν κόσμον ποῖος ἦταν. Ὅπου κι' ἂν παρουσιαζόταν, οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἀνοίγαν δρόμο γιὰ νὰ περάσῃ καὶ ψιθύριζαν μεταξύ τους:

— Βγάλτε τὸ καπέλλο σου! Αὐτὸς εἶναι ὁ προστατευόμενος τοῦ βασιλεῖα!

Κι' ὅλοι τὸν χαιρετοῦσαν κι' ἐκεῖνος τοὺς εὐχαριστοῦσε μ' ἓνα φιλικὸ καὶ συμπαθητικὸ χαμόγελο ποῦ κέρδιζε ὅλες τίς καρδιές.

Ναί, ὁ δυστυχισμένος μικρὸς βασιλιάς Ἐδουάρδος ὁ 5' δὲν ἔζησε παρὰ λίγον καιρό. Ἀλλὰ κατὰ τὰ τέσσαρα χρόνια ποῦ κράτησε ἡ βασιλεία του, ἔκανε περισσότερα καλὰ στὸ λαὸ τοῦ ἀπ' ὅσα εἶχαν κάνει ἄλλοι βασιλιάδες σὲ σαράντα. Περισσότερο ἀπὸ μιὰ φορά, ἅμα κανένας ἀνώτερος ἀξιωματοῦχος ἢ πλοῦσιος αὐλι-

κὸς διαμαρτυρόταν ὅτι ὁ ἓνας ἢ ὁ ἄλλος νόμος ποῦ ἤθελε νάλλάξῃ ὁ βασιλιάς, ἦταν ἀρκετὰ ἐπιεικὴς καὶ δὲν χρειάζετο βελτίωση, ὁ Ἐδουάρδος τὸν κοίταξε μὲ τὰ μεγάλα μεγαλόχολικα μάτια του καὶ τοῦ ἀπαντοῦσε:

— Τί ξέρεις ἐσὺ ἀπὸ δυστυχία καὶ καταπίεση; Ἐγὼ κι' ὁ λαός μου τὰ γνωρίζουμε, ἀλλὰ ὅχι ἐσὺ.

Ἡ βασιλεία τοῦ Ἐδουάρδου τοῦ 5' ἦταν ἐξαιρετικὰ φιλόανθρωπη γιὰ τὴν ἄγρια καὶ σκληρὴ ἐκείνη ἐποχὴ. Αὐτὸ πρέπει νὰ τοῦ τὸ ἀναγνωρίσουμε πρὸς τιμὴν του καὶ νὰ τὸ κρατήσουμε στὸ μυαλό μας, τώρα ποῦ θὰ τὸν ἀποχαρτεῖθουμε.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΤΕΛΟΣ

ΤΟΥ «ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ»
ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ»

Η ΓΑΛΑΖΙΑ ΜΑΜΜΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HENRI JEANNE

— Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγ. καὶ τέλος —

Ταραγμένη, ἄρπαξε τὸ λιγδωμένο ἐκεῖνο χαρτὶ καὶ διάβασε μὲ ἀγανάκτηση καὶ τὸ τελευταῖο αὐτὸ δείγμα τῆς ἀσπονδῆς ἔχθρας ποῦ τῆς εἶχε ὁ πεθερός της. Ναί, ἡ Κατερίνα κι' ὁ Γιάννης — ἡ Λάμια κι' ὁ Ἀσφαλαχτὸς — ἦταν οἱ κηδεμόνες τοῦ Ριρή. Καὶ ποῖος ξέρεῖ ὡς πότε θὰ κρατοῦσαν τὸ παιδί φυλακισμένο, χωρισμένο ἀπὸ τὴ μητέρα του — γιὰ πάντα ἴσως! — ἂν ὁ Θεὸς δὲν ἔφερνε ἔτσι τὰ πράγματα ὥστε νὰ τὴν ξαναβρῇ. Τὸ ἔγγραφο ἐκεῖνο μαρτυροῦσε ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μῖσος τοῦ γέρου-Λοράντ, καὶ τὴν ταυτότητα τοῦ παιδιοῦ. Τώρα δὲν χωροῦσε καμμιὰ ἀμφιβολία: ἦταν ὁ Ριρὴς τῆς!

Ἡ Κέττυ Λοράντ ξανάδωσε τὸ χαρτὶ στὴ Λάμια λέγοντας:

— Αὐτὴ ἡ διαθήκη εἶναι μιὰ κακὴ πράξη. Εὐτυχῶς δὲν ἔχει καμμιὰ ἰσχὺ, καμμιὰ ἀξία!

— Πῶς; ἔκαμαν οἱ χωριάτες μὲ ἀπορία καὶ θυμό.

— Γιατί; ρώτησε μὲ περιέργεια κι' ὁ ἀξιωματικός.

— Γιατί ὁ παππὸς αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ, ἀποκρίθηκε ἡμεῖς ἡ κυρία Λοράντ, δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ τὸ διαθέσῃ καὶ νὰ τὸ ἐμπιστευθῇ σ' ὅποιον ὅποιον, χωρὶς τὴ συγκατάθεση τῆς μητέρας του... τῆς μητέρας ποῦ ζεῖ καὶ ποῦ εἶμαι ἐγὼ!

Ἡ Λάμια κι' ὁ Ἀσφαλαχτὸς ἀλάξαν χίλια χρώματα.

— Στεῖ εἰσαοτε;...

— Ἡ μητέρα τοῦ Ριρή, μάλιστα! ἡ κυρία Κέττυ Λοράντ. Ὑποθέτω, κ. ἀνθυπομνηστὴρ, πὼς τὰ δικαίω-

ματα τῆς μητέρας εἶναι ἀνώτερα ἀπὸ κάθε ἄλλου. Δὲν τὸ παραδέχεστε;

Μὰ βέβαια ποῦ τὸ παραδέχεται ὁ ἀξιωματικός. Καὶ γυρίζοντας στοὺς χωριάτες, τοὺς εἶπε αὐστηρά:

— Ἀκούτε;... Μὲ γελάσατε καὶ μ' ἀνακατέψατε σὲ μιὰν ἱστορίαν ποῦ μπορούσε νὰ μοῦ βγῇ σὲ κακὸ. Φτάνει!... Πάρτε πόδι καὶ νὰ μὴ σὰς ξαναῖδῶ!

— Στὸ καλὸ! καὶ νὰ μὰς γράψετε! τοὺς φώναξε εἰρωνικὰ ὁ Φιλμάκης ποῦ θριάμβευε.

Ἀλλὰ καλύτερα νὰ μὴν ἔλεγε τί-

«— Εἶμαι ἡ μητέρα τοῦ Ριρή! —»
(Σελ. 615, στ. β'.)

ποτα, ο άνθρωπος, και να κρυβόταν. Γιατί ο κ. ανθυπομοίραρχος τον θυμήθηκε πάλι και ξεθύμανε σ' αυτόν.

— Μια στιγμή, παρακαλώ! Έκαμε. Αυτό το παλιό παιδί θα το πάρω μέσα. Δεν πιστεύω νά'ναι κι' η μούρη του... γιός της κυρίας;

— Όχι, κ. ανθυπομοίραρχε, είπε χαμογελώντας η κ. Λοράντ. Αλλά...

Ο Ριρής τώρα της τραβούσε το φουστάνι και τη σιγοπαρακαλούσε:

— Υπερασπίσου τον, γαλάζια μαμμά! Αυτός μ' έφερε σ' εμένα!

— Τότε λοιπόν, είπε άμέσως ο αξιωματικός πιάνοντας το Φιλμάκη από ταυτί, σ'ε προστάζω, εν όνόματι του νόμου, να μ'ακολουθήσεις! Και πρόσεξε καλά, μ'ην επιβαρύνεις τη θέση σου με αντίσταση κατά της εξουσίας, γιατί ε'ίναι άρκετά σοβαρή.

Ο χωροφύλακας, που άλλο δεν επιθυμούσε, έτρεξε να βοηθήσει τον αξιωματικό του κι' έπιασε το Φιλμάκη από τ'άλλο αὐτί.

— Μαμμά! παρακάλεσε πάλι ο Ριρής. Μ'ην αφήσεις να τον πάρουν στη φυλακή!

— Μα τί έγκλημα έκαμε; ρώτησε η κυρία Λοράντ.

— Κυρία μου, αποκρίθηκε ο αξιωματικός, με συγχωρείτε για την έκφραση, αλλά... μ'ας πούλησε για πράσινο χαβιάρι!

— Δηλαδή; Έκαμε η κ. Λοράντ συγκρατώντας ένα χαμόγελο.

— Δηλαδή, μ'ας κορόιδεψε, μ'ας ενέπαιξε, μ'ας κλείδωσε στην τραπεζαρία του ξενοδοχείου και... μ'η μου το θυμίζετε, μ'η του ξεριζώσω ταυτί!

Ο Φιλμάκης ξεφώνησε. Γιατί λέγοντας αυτά, ο αξιωματικός του τράβηξε ταυτί δυνατά και, φυσικά, ο χωροφύλακας τον μιμήθηκε.

— Δεν θα το ξανακάνη, είμαι βέβαιη, είπε η κυρία Λοράντ. Έπειτα ε'ιν' ένα καλό παιδί, που το χρωστώ ευγνωμοσύνη για ό,τι έκαμε για το Ριρή μου. Σ'ας παρακαλώ λοιπόν πολύ, κ. ανθυπομοίραρχε, να τον συχωρέσετε για πρώτη... και τελευταία φορά.

— Πρὸς χάρη σας, τον αφίνω, αποκρίθηκε ευγενικά ο αξιωματικός. Το συνηστώ μόνο να μ'ην ξεχάσει τη μεγαλοφυχία μας κι' άλλοτε νά'χη περισσότερο σεβασμό στην εξουσία. Χωροφύλακα, άς τον!

Ο λόγος έπισφραγίστηκε από την πράξη: Κι' οί δυο μαζί άφησαν τα κατακόκκινα αὐτιά του Φιλμάκη.

Σ' αυτό το μεταξύ, ο Ριρής, ψιθυριστά και σύντομα, είχε διηγηθεί στη μητέρα του όσα είχε κάνει γι' αυτόν ο μικρός βασιλιάς του Κινηματογράφου. Κι' άμα τον άφησαν οί χωροφύλακες, αυτή τον φώναξε κοντά της

και, μπροστά σ' όλους, του έδωσε το φιλι που του άξιζε.

Από τ'άλλο μέρος, ο Ασφαλαχτός κι' η Λάμια έκαναν συμβούλιο. Η έμφάνιση της μητέρας, που δεν την περίμεναν ποτέ, τους χτύπησε σαν κεραυνός. Θα τάχαναν λοιπόν όλα; και το παιδί, και την κηδεμονία, και τη διαχείριση; Θα τους έπαιρναν τώρα και το χτήμα; Θα τους έδγαζαν κι' από το σπίτι;

Την παραμικρή τύψη δεν είχαν. Άγανάκτηση μόνο για την κακοτυχία και λύπη για τα πλούτη που έχαναν απ' τα χέρια τους.

— Τι λένε λοιπόν; ρώτησε τη μητέρα του ο Ασφαλαχτός. Θα μ'ας πάρουν το παιδί;

— Δεν άκουσες; αποκρίθηκε η Λάμια. Άφου αυτή, για την τύχη μας, είναι η μάννα του...

«Ο αξιωματικός τράβηξε τ' αὐτί του Φιλμάκη δυνατά κι' ο χωροφύλακας τον μιμήθηκε.» (Σελ. 616, στ. α'.)

— Και το χτήμα;

— Ε'ρω κι' εγώ; Αυτή δε θα τ'αχί για τίποτα να μ'ας πετάξη έξω.

— Αμή το χαρτί!

— Δεν άκουσες; Δεν άξίζει τίποτα. Τώρα αυτή κάνει ό,τι θέλει.

— Να πάρ' η όργη, να πάρη! Τι κακό που μ'ας βρήκε!... Ξέσπασε ο Ασφαλαχτός.

Η Λάμια συλλογίστηκε λίγο κι' έπειτα είπε:

— Άκου, γιέ μου. Δεν πιστεύω να τ'αχούμε όλα... Θα μιλήσω εγώ της κυρίας... Τό κάτω-κάτω, δουλέψαμε τόσον καιρό το γέρο-Λοράντ.

— Και τραθήξαμε τόσα με το μικρό.

— Σωστά! Δεν είναι δίκιο λοιπόν να μ'ας διώξουν τώρα...

— Πές το της κυρίας, μάννα!

— Έλα, πάμε!... Πρέπει να την

κολακέψουμε... Μ'ην κοιτάξης έτσι άγρια... Χαμήλωνε τα μάτια σου...

Πλησίασαν, με υποκριτική κι' οί δυο γλύκα και ταπεινώση, την Κέττυ Λοράντ. Δεν παρατήρησαν όμως το Φιλμάκη, που στάθηκε πίσω τους με τρόπο, ώστε νάκούη τί θα της έλεγαν. Κι' άρχισε η γριά:

— Κυρά μου, δεν πρέπει να βαρυσόμας που ήρθαμε δω. Ο σκοπός μας ήταν καλός, να σ'ε χαρώ! Μ'ας έφυγε το παιδί, δεν είχαμε χρέος να το γυρέψουμε; Ξέραμε ποιος τό πήρε; Που να φανταστούμε!

— Που να φανταστούμε! είπε σαν ήχώ κι' ο Ασφαλαχτός με χαμηλωμένα πάντα μάτια.

Η Κέττυ Λοράντ τους άκουγε με δυσπιστία. Δεν ήξερε ακόμα καλά τί ρόλο είχαν παίξει αυτοί οί χωριάτες, αλλά το έξωτερικό τους την αποτροπίαζε.

— Δεν έχω τίποτα μαζί σας, τους αποκρίθηκε, άφου έκάματε ό,τι ένομίζατε χρέος σας.

— Ημ'αστε στην υπηρεσία του κυρίου Λοράντ, εξακολούθησε η Λάμια. Έπρεπε να τον άκούμε σ' όλα, κι' σ' εκείνα ακόμα που δε μ'ας άρεσαν... Έξαιτίας του βέβαια — τί φταίμε μεις; — το παιδί έγινε λιγάκι ζόρικο. Σήκωσε κεφάλι, δεν μπορούσαμε να το κάνουμε καλά...

— Ήταν σωστό άγρίμι, πρόσθεσε κι' ο Ασφαλαχτός.

— Εμείς το άγαπούσαμε, εξακολούθησε η γριά, κάναμε ό,τι μπορούσαμε για το καλό του. Δεν μπορεί κανείς να μ'ας κατηγορήσει...

— Αυτό έλειπε! πρόσθεσε κι' ο Ασφαλαχτός.

Ο Ριρής έτοιμάστηκε να διαμαρτυρηθί: Αυτά που έλεγαν ήταν φέμματα! Δεν ήθελαν καθόλου το καλό το! Τον έδερναν, τον άφριναν νησιτικό, τον βασάνιζαν... Ο Φιλμάκης όμως τον τράβηξε κρυφά απ' το ρούχο και του έγνεψε να σιωπάσει. Ηθελε να ιδί ως ποῦ θα έφτανε η ναίειδα κι' η ψευτιά των «κηδεμόνων».

Η Λάμια, πονηρή, τα είδε όλ' αυτά. Κι' είπε όσο πιο γλυκά μπορούσε:

— Τα μικρά παιδιά δεν καταλαβαίνουν. Ο,τι κάνει κανένας για καλό τους, νομίζουν πως το κάνει από κακία...

— Άς μ'ας έλεγε πως είχε μητέρα, να χαλάσουμε τον κόσμο για να του τη βρούμε. Μα έφυγε χωρίς να πη λέξη. Εμείς νομίσαμε πως ήθελε να το σκάσει, για να γυρίσει μονάχο στην έξοχή. Να μ'ην το κυνηγήσουμε; να μ'ην το εμποδίσουμε;

— Καλά κάνατε, είπε η κυρία Λοράντ, χαδεύοντας το κεφάλι του Ριρή που έβραζε από θυμό.

— Θαταν πολύ άδικο να τ'α β'αλετε μαζί μας, συμπέρανε ψευτοκλαίγοντας τώρα η Λάμια.

— Άδικο των άδικων! είπε κι' ο Ασφαλαχτός, σκουπίζοντας τα στεγνά του μάτια. Φτωχοί άνθρωποι είμαστε και μεις...

— Θεόφτωχοι! συμπλήρωσε η Λάμια. Άν μ'ας διώξετε τώρα από το χτήμα, δε θ'άχουμε ψωμί να φάμε!

— Μα δεν σκοπεύω να σ'ας στερήσω το ψωμί σας, είπε η κυρία Λοράντ.

— Άλήθεια; φώναξε με χαρά η Λάμια. Θα μ'ας κρατήσετε;

— Να το καλλιεργούμε δηλαδή, εξήγησε ο Ασφαλαχτός. Δεν θα βρωτε καλύτερους γεωργούς. Ο μακαρίτης ο γέρος μ'ας το είχε υποσχεθεί...

— Ήσυχαστε, είπε η κυρία Λοράντ. Ο,τι σ'ας υποσχέθηκε ο πεθερός μου, θα το σεβασθώ.

Η Λάμια κι' ο γιός της άρχισαν τότε τις ευχαριστίες, τις κολακείες και τις ευχές. Τί καλή κυρία! Τί άγγελος! Ο Θεός να τους κόβη μέρες και να της χαρίσει χρόνια!

Όσο ο Ριρής ήθελε να μιλήσει. Μα ο Φιλμάκης πάντα τον έμποδισε.

— Περίμενε! του ψιθύριζε. Μ'ην πεις ακόμα τίποτα! Άφρησέ με μένα! τώρα θα ιδίς!

— Όπως πάντα, είχε το σχέδιο του ο Φιλμάκης. Ήξερε αυτός ποτέ και πως έπρεπε να γίνη η αποκάλυψη των «κηδεμόνων». Και πρώτα-πρώτα έτρεξε στο Γυριστή και κάτι του είπε σιγά.

— Μάλιστα! του αποκρίθηκε αυτός λακωνικά.

Κι' άμέσως έλυσε τη μηχανή του και κατέβηκε από το βράχο του.

Κατόπι ο Φιλμάκης πλησίασε την κυρία Ρωξάνη Άνεμόνη — δυσχεστημένη λιγάκι που δεν την πρόσεχε πια κανένας κι' όλοι περιστοίχιζαν την Κέττυ Λοράντ — και της είπε:

— Μεγάλη ποιήτρια! έχω μια ιδέα. Για να εορτάσουμε την ένωση της μητέρας με το παιδί της, επιτρέπετε να προβάλουμε — όπως είναι κιόλα στο πρόγραμμα — το μέρος της ταινίας που έχει γυρισθεί; Ο Γυριστής είναι έτοιμος. Οί χωροφύλακες κι' οί χωριάτες θ'άντιπροσωπεύσουν το κοινό. Έτσι θα κρίνετε τί έντύπωση θα κάνη το άριστούργημά σας!

Η ποιήτρια κολακεύθηκε κι' ευχαριστήθηκε πολύ.

— Μάλιστα, είπε, επιτρέπω να γίνη η δοκιμαστική αυτή προβολή.

Ο Φιλμάκης, καταχαρούμενος, έτρεξε στην κυρία Κέττυ Λοράντ και της έπρότεινε:

— Δεν πρέπει να προσφέρετε κάτι τί στους καλούς αυτούς χωροφύλακες, μα και στους ήθοποιους του κινηματογράφου, που συμμερίζονται τη χαρά σας; Δότε μου την άδεια κι' εγώ φροντίσω για όλα.

Προθυμέτατα η μητέρα του Ριρή έδωσε την άδεια. Κι' ο Φιλμάκης, ένθουσιασμένος, έτρεξε παντού, ξεσήκωσε τους υπηρέτες, τοποθέτησε τον κόσμο του. Σ'ε λίγο, άρχισαν να φτάνουν στην ταράτσα δίσκοι με σάντουιτς και μπιτόλλιες με σαμπάνια.

Κι' ο Φιλμάκης πιά να μοιράζει ποτήρια, να κάνη προποσεις, να τσουγγρίσει με τον κ. ανθυπομοίραρχο, με τον χωροφύλακα, με τις κυρίες, με τον κ. Τυχικό, με όλους... Άκόμα

«Συλλάβετε αυτούς τους κακούργους!» (Σελ. 618, στ. α'.)

και με τους σαστισμένους χωριάτες! Σ'ε λίγες στιγμές, δίσκοι και μπιτόλλιες άδειασαν.

— Τώρα ήσυχία! φώναξε ο Φιλμάκης. Καθένας στην θέση του και να μ'ην το κουνήσει. Γυριστή, έτοιμος; Εμπρός! Κυρίες και κύριοι, θα προβληθεί ένα μέρος από το σενάριο της κυρίας Ρωξάνης Άνεμόνης. Εγώ θα σ'ας εξηγήω ό,τι θα βλέπετε. Αρχίζουμε!

Είχε βραδυάσει πια Έξδυσαν διαμιά; όλα τα ηλεκτρικά που είχαν άνάψει πρὸς δλίγου στη ταράτσα. Ο Γυριστής, σύμφωνα με τις οδηγίες του Φιλμάκη, είχε στήσει στο κατάλληλο μέρος την «όθονή» του. Και στο φωτεινό κύκλο που έλαμψε στη μέση της, οί θεατές είδαν να προβάλλεται ένα τοπίο που έκαμε το Ριρή, τη Λάμια και τον Ασφαλαχτό να γουρλώσουν τα μάτια.

— Το χτήμα του παππού! φώναξε ο Ριρής.

— Το χτήμα μας! είπαν οί δυο χωριάτες.

Κι' άπόρησαν πολύ. Μάγος, καλέ, ήταν αυτός ο Φιλμάκης; Το χτήμα του γέρο-Λοράντ βρισκόταν μίλλια μακριά. Πως ήρθε τώρα μπροστά τους και τ'όβλεπαν σ'α νάταν εκεί;

Ο Ριρής μελαγχόλησε. Η θέα εκείνη του θυμίζει τις κακές περασμένες ήμέρες...

Ο Φιλμάκης σήκωσε την περιπαίχτρα φωνή του για να δώση τις αναγκαίες εξηγήσεις (ή ταινία, βλέπετε, δεν ήταν «όμιλοσασ»);

— Η σκηνή σ'έν' απόμερο, σχεδόν έρημο χτήμα... Νά, το ζοφερό σπίτι άνάμεσα σ'α πυκνά δέντρα... Νά και τ'άγριο δάσος που το τριγυρίζει... Κάτω απ' το άγρυπνο και καλοκάγαθο βλέμμα του άφροισμένου κηδεμόνων, ένα μικρό παιδί περναί ήμέρες ήσυχες κι' ευτυχισμένες. Και για να κρίνετε, ιδού!

Αυτή τη φορά, τρεις κραυγές εξέφυγαν μαζί από τρία στόματα. Από το στόμα του Ασφαλαχτού και της Λάμιας ήταν κραυγή τρόμου και λύσας από το στόμα του Ριρή, που καθόταν κοντά στη μητέρα του, ήταν κραυγή γεμάτη έκπληξη και συγκίνηση.

— Κοιτάτε!... κοιτάτε!... Τι έβλεπαν λοιπόν στην όθονη που τους συγκινούσε τόσο;

Απλούστατα: Το κουνήγι που έκαμε το Ριρή ο Ασφαλαχτός, βοηθούμενος από τη μητέρα του, τότε που ο μικρός, για να γλυτώσει απ' την τυραννία τους, δοκίμασε να το σκάσει.

Εκθαμβός, ο Ριρής έβλεπε τώρα τον εαυτό του να τρέχει, να πέφτει, τον Ασφαλαχτό να του ρίχνη τη θηλειά, να τον τυλίγη, να τον δένη— έλη εκείνη τη σκηνή, όπως την είχε πάρει τότε με τη μηχανή του, πάνω απ' τον τοίχο, ο Γυριστής.

Μά δεν χρειαζόταν να ιδί και τίποτ' άλλο η κυρία Λοράντ, για να καταλάβη με τί άνθρωπος είχε να κάνει, σ'ε τί χέρια είχε παραδώσει ο πεθερός της τον έγγονό του, το παιδί της!

Η κυρία Ρωξάνη όμως κι' ο κ. Τυχικός δεν καταλάβαιναν τίποτα.

— Μ'αυτή η σκηνή δεν είναι απ' το σενάριό μου! φώναξε δυνατά η ποιήτρια.

— Τόσο το καλύτερο! την πήραμε εν τοῦ φυσικού! αποκρίθηκε έτοιμότατα ο Φιλμάκης.

Η προβολή είχε τελειώσει. Τα ηλεκτρικά της ταράτσας άνάφτηκαν πάλι, κι' έτσι μπόρεσαν να ιδούν όλοι

τάλλοιωμα, πρόσωπα των δυο δη-
μίων του Ριρή.

Η κυρία Λοράντ σηκώθηκε κατα-
γανακτισμένη.

— Τέρατα! είπε μόνο.

Καί γυρίζοντας στους χωροφύλα-
κες:

— Συλλάβετε αυτούς τους κακούρ-
γους! φώναξε. Τό φιλμ μαρτυρεί τό
έγκλημά τους. Δεν χρειάζεται, νομί-
ζω, άλλη μαρτυρία.

Ο άξιωματικός, συγκινημένος, συμ-
φώνησε. Καί γυρίζοντας στο χωρο-
φύλακά του:

— Είναι σάν έγκλημα έπ' αυτο-
φώρ, το έλεγε. Δεν χρειάζεται έν-
ταλμα συλλήψεως. Δέσ' τους τά χέ-
ρια!

Χωρίς καμιά αντίσταση, έκθαμβοι
μπροστά σ' αυτή την αποκάλυψη,
πού τή θεωρούσαν μηχανή, σά θαύμα,
δ' Ασφαλαχτός κι' ή Λάμια στάθη-
καν νά τους περάσουν τίς χειροπέ-
δες. Έπειτα, τί θα τους ώφελοσε
νάντισταθούν ή νά προσπαθήσουν νά
τό σκάσουν; Μήπως είχαν νά κά-
μουν μόνο μέ τους δυο χωροφύλακες;
Κι' έλοι οί άλλοι, από τό Φιλμάκη
ώς τόν κ. Τυχικό, τους κοίταζαν έχ-
θρικά και σχηματίζαν γύρω τους έναν
κύκλο πού οί ένοχοι δεν θα μπορού-
σαν εύκολα νά τόν περάσουν...

Ενώ οί χωροφύλακες έφευγαν μέ
τους πιασμένους, ή κυρία Ρωξάνη
Ανεμώνη, ένθουσιασμένη μ' αυτή
τή λύση, έλεγε στους δικούς της:

— Κάτι μπορεί νά βγύη άπ' αυτό!
Πρέπει νά σκεφθούμε, κύριε Τυχικό.
Κι' ο Φιλμάκης βέβαια θα παίξη τό
ρόλο, γιατί δεν πιστεύω, κυρία Λο-
ράντ, νά φήσετε τό γιό σας νά έξα-
κολουθήση τό καλλιτεχνικό του στά-
διο...

— Όχι, αποκρίθηκε ή Γαλάζια
Μαμμά, φιλώντας τό Ριρή. Άλλ' από
τά πρώτα του βήματα σ' αυτό, είμαι
βέβαιη ότι θα διατηρήση την καλύ-
τερη άνάμνηση.

— Κι' από τό σενάριο! συμπλή-
ρωσε ο Φιλμάκης. Η κυρία Άνε-
μώνη δεν βρήκε τή λύση, την προ-
κάλεσε όμως. Κι' αν δεν ήταν τό σε-
νάριο της, ποτέ ίσως ο Ριρήs δε θα
δρίσκε τή μητέρα του!

Τό πρόσωπο της Ρωξάνης κοκί-
νησε από περηφάνεια.

— Θα είναι λοιπόν τό άριστούρ-
γημά μου! είπε μέ τή συνηθισμένη
της... μετριοφροσύνη.

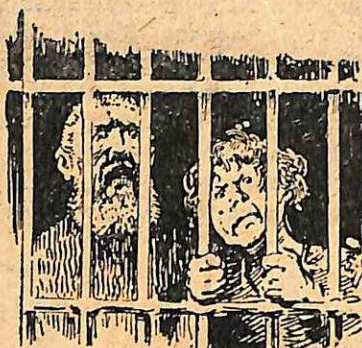
Από τή στιγμή αυτή, ή ζωή του
Ριρή παύει νάχη «περιπέτειες» γιά
νά τίς παίρνει, μέ τή μηχανή του ο
κύρ-Γουριστής. Τώρα όμως κάνει κάτι
καλύτερο: παίρνει τίς χαριτωμένες

σκηνές πού έπινοεί ο άνεξάντλητος
Φιλμάκης, κι' ο Ριρήs μέ τή μητέ-
ρα του πηγαίνουν πάντα στο Κινη-
ματοθέατρο και τίς χειροκροτούν.

Ο Άσφαλαχτός κι' ή Λάμια πλη-
ρώνουν στή φυλακή τίς πολλές τους
άμαρτίες.

Κι' ή κυρία Ρωξάνη Άνεμώνη έ-
ξακολουθεί νά γράφει σενάρια, μέ τή
βοήθεια πάντα του κ. Τυχικού, πού
άγόρασε καινούργια περρούκα και
ξαναβρήκε τόν οίστρο του.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ «ΓΑΛΑΖΙΑΣ ΜΑΜΜΑΣ».

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Συνάντησα τό γέρο ψαρά στο άκρο-
γάλι. Άμίλητος, καθόταν χάμω και
μπάλωνε τά δίχτυα του. Πιο πέρα
άλλα άπλωμένα στεγνώνανε.

Τό λευκό κεφάλι του έγερνε βα-
ριά. Τό γένο του τύλιγε τό πρόσωπό
του. Άνοιχτό τό πουκάμισό του έ-
δειχνε τό μαλλιαρό στήθος του. Μά
τά γέρινα σκληρά δάκτυλά του λυ-
γίζανε σάν παιδιάτικα και πλέκανε
τό δίχτυ.

Κάθησα δίπλα του χωρίς νά μι-
λήσω. Δεν κοίταξε καθόλου πρds έ-
μένα. Πήρα σιωπηλά την άδειανή
σαίτα του κι' άρχισα νά τή γυμνάζω.
Ύστερα την έβαλα δίπλα του γεμά-
τη. Άφου τελείωσε κείνην πού κρα-
τούσε, πήρε την άλλη, μέ κοίταξε,
και χωρίς νά μιλήση άρχισε πάλι νά
πλέκει. Γέμιζα κι' έγώ σιωπηλά.

— Τόσα μικρά ψάρια στή θάλασ-
σα, και βρέθηκε ένα μεγάλο νάρθη
στά δίχτυα μου νά τά χαλάσει, είπε
σέ λίγο. Καί πάλι σώπασε. Τά χέρια
του πλέκαν δλοένα.

Καινούργια σαίτα άδειανή έρχό-
ταν πάλι μπροστά μου.

— Λίγα ψάρια, λίγα ψαράκια ήθελα
σήμερα και ήρθε τόση ζημιά, είπε
πάλι σάν νά μιλούσε μόνος του. Καί
τό βράδυ θάρθη ή Μαρία μέ τό κα-
λαθάκι της κάτω νά μέ περιμένει.

— Παππού, θα μέ ρωτήση, πού
είναι τά ψάρια;

— Δεν έριξα τά δίχτυα σήμερα,
Μαρία.

— Μά τά δίχτυα σου είναι βρεμ-
μένα, παππού. Ποιός τζέρξε;

— Τά κύματα.

— Σήμερα δεν είχε κύματα. Παπ-
πού, δεν έπιασε ψάρια;

— Η θάλασσα δεν μ'ε έδωσε...

— Θα πάρη άδειανό τό καλαθάκι
της και θα πάμε στο σπίτι. Την ξέ-
ρω έγώ, αυτές τίς ώρες. Έρχεται
και μέ βοηθάει νά τραβήξουμε έξω
τή βάρκα. Μά είναι τόσο μικρούλα.
Έχει ένα καταρρό κεφάλι... Καί
τό χεράκι της είναι τόσο μικρούλικο
μέσα στο δικό μου. Είναι άσπρο άσ-
προ και τρυφερό. Όταν πάμε στο
σπίτι, έγώ άνάβω τή φωτιά. Κάνουμε
τή σούπα. Ύστερα την παίρνω στα
γόνατά μου.

«— Παππού, πές μου, τί ψάρια εί-
δες σήμερα.»

— Κι' έγώ της λέω γιά όλα τά
ψάρια πού ζούνε στο βυθό. Όταν της
λέω γιά τό σκυλόψαρο, πού σκίζει
τά δίχτυα κι' άναποδογυρίζει τίς βάρ-
κες, μαζεύεται κοντά στην άγκαλιά
μου φοβισμένη. Όταν άποκοιμείται
την βάζω στο κρεβάτι της. Κάθονται
έγώ πιά μόνος και μπαλάνω τά πα-
λιά μου δίχτυα. Ναι, είναι πολλές
φορές πού κλαίω και μοναχός. Γιατί
είμαστε πιά μονάχοι έγώ και ή Μα-
ρία στο σπίτι. Όλοι οί άλλοι φύγανε
ένας-ένας.

Σηκώνομαι πάλι πρωί-πρωί και
φεύγω. Την αφήνω μοναχή. Όταν
γυρίζω, έρχεται κάτω και μέ περιμέ-
νει μέ τό καλαθάκι της. Όταν μέ
βλέπει μού φωνάζει από μακριά.
Την βάζω μέσα στή βάρκα και την
τραβώ μαζί στή στεριά. Χώνει τά χε-
ράκια της στο γεμάτο κοφίνι και δια-
λέγει μόνη της τά ψάρια πού θα βρά-
σουμε τό βράδυ, τά βάζει στο μικρό
της καλαθάκι και τά πάμε στο σπίτι.

— Μά απόψε, Μαρία, δεν έχει
ψάρια, δεν έχει ψάρια. Πάνε και τά
δίχτυα, κομμάτια γίνανε.

Κανένas πιά δεν μιλούσε. Η θά-
λασσα έρχόταν σιγανά κι' έγλειφε
τήν άμμο. Τά γέρινα δάκτυλα, τά
μαυρισμένα, έλο λυγίζανε κι' έλο πλέ-
κανε τό χαλασμένο δίχτυ...

Ύστερα μαζέψα τό δίχτυα και τά
έβαλα στή βάρκα. Μπήκε και πήρε
τά κουπιά. Τά γέρινα χέρια τραβού-
σαν μέ δση δύναμη είχαν τό κουπί.

Τό άσπρο κεφάλι του έγερνε πότε
μπρός πότε πίσω. Ήταν λιγώτερο
λυπημένος. Έίχε άφίσει σέ μένα τή
λύπη του. Σε λίγο είχε στρίψει τόν κά-
βο. Κι' έγώ πού τόν κοίταζα τόση
ώρα, είχα μείνει μοναχή.

ΑΙΜΙΛΙΑ ΠΕΤΡΑΚΗ

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Δεν είναι πλέον αντιπρόσωπος της
«Διαπλάσεως» ο περιόδευων Μιχαήλ
Στραβελάκης και καμμία πληρωμή
γενομένη εις αυτόν δεν άναγνωρίζε-
ται χωρίς άπόδειξιν μέ την σφραγίδα
και την ύπογραφήν του κ. Παπα-
δοπούλου. Διότι αυτός ο κύριος, πού
είχε λάβει μίαν περιωρισμένην, δοκιμα-
στικήν άντιπροσωπείαν μέ 25 μόνον
άποδείξεις μας, άπεδείχθη καταχρα-
στής. Ένέγραψε συνδρομητάς και εισέ-
πραξε τάς συνδρομάς των, άλλα τάς κα-
τεκράτησε, ή μ'ε έστειλε μόνον εξαμή-
νους άντι έτησίαν. Όμοίως καταχρήσεις
έκαμε εις βάρος και άλλων άκόμη πε-
ριοδικών, διά τάς οποίας κατηγγέλθη.
(Έκ του γραφείου της «Διαπλάσεως»)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Αθήναι, 42 όδός Εύριπίδου,
την 23ην Νοεμβρίου 1932

ΔΗΛΩΣΗ

Δεν παραλαμβάνω γράμματα μέ άνε-
παρκές γραμματόσημο, γιά τά όποια
πρέπει νά πληρώσω πρόοτιμο. Συναίτε-
τα και βάζετε τό γραμματόσημο σωστό.
— Δεν άπαντώ σέ κανένα, όταν μέ ρωτά
γιά πράγματα πού τά έχει ο Όδης
του Συνδρομητού. Τιμάται δε. 5, τα-
χυδρομικώς δε. 6 γιά τό Έσωτερικό και
7 γιά τό Έξωτερικό, και πρέπει νά τόν
προμηθευθώ όποιος θέλει νά λαβαίνη
μέρος στην κίνηση.

Η ΑΝΑΝΕΩΣΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΞΕΠΛΩΘΜΑ

Μέ τό φυλλάδιο τοΰτο τελειώνει ο 54ος
χρόνος μου και ο 39ος τόμος μου της Β'
Περίοδου, και μέ τό έρχόμενο, της 3 Δε-
κεμβρίου, άρχίζει ο 55ος χρόνος και ο
40ός τόμος. Έπομένως ή συνδρομή τοΰ
1932 έληξε και όσοι θέλουν νά είναι συν-
δρομητάι και γιά τό 1933, πρέπει τώρα
νά την άνανέωσουν. Γιατί καθώς είπα
και στην Πρόσκληση τοΰ 49ου, μόνο τά
δυο ή τρία πρώτα φυλλάδια θα σταλούν σ'
δωρεάν άναεξαιρέτως τους έφεταίνους συν-
δρομητάς. Κατόπιν ή άποστολή θα διακο-
πη σ' όσους δεν θα έχουν άνανέωσει τό
έφαρμόσω δηλαδή στο έξέφ αύστηρη τό
σύστημα της προσκληρωμής. Οί περιστά-
σεις, δυστυχώς, δεν επιτρέπουν πιά την
πίστωσιν πού έκανα άλλοτε και πού τόσο
μυό στοιχισε τά τελευταία χρόνια μέ τή
μακρά καθυστέρηση και την άρνηση στο
τέλος της πληρωμής από πολλούς. Καί
μόνο τά ταχυδρομικά πού έδωσα, γιά νά
στέλνω τό φυλλάδιο σ' αυτά τσυνειδητά
παιδιά, κάνουν δλάκερη περιουσία...

Εύτυχώς, τά καλά μου παιδιά είναι πο-
λύ περισσότερα. Καί νά μέ πόση προθυ-
μία άνανεώνουν τώρα τή συνδρομή τους.
Πληθος άνανεώσεις είχα κι' αυτή την
έβδομάδα. Καί λυπούμαι μόνο πού ο χω-
ρος δεν επιτρέπει νάναφέρω τά όνόματα
αυτών πού άνανέωσαν, τους εύχαριστώ
όμως μέ την καρδιά μου.

Επίσης εύχαριστώ θερμά κι' εκείνους πού
εξοπάθωσαν. Καί τό Ξεσπάθωμα, βλέπετε,
τά καλά μου παιδιά τό θεωρούν χρέος τους
όπως και την άνανέωση. Κι' έλπίζω, γιά
τους λόγους πού είπα πού Προκήρυξη τοΰ
περασμένου φυλλαδίου, τό φετινό νά είναι
ζωηρότερο παρά ποτέ.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ 1933

Από τό έρχόμενο φυλλάδιο, πρώτο τοΰ
νέου μου τόμου, θάρχισουν τά έξής τρία
έκλεκτά, θαυμάσια μυθιστορήματα:

1.— Η περιουσία της Μπέττυ, με-
γάλο μυθιστόρημα της Εύδοξίας Δαρύς
πού τό διασκεύασε από τό άγγλικό. Είναι
άμερικανικής ύποθέσεως, μέ όραία πλοκή,
δυνατούς χαρακτήρες και πολύτιμα ήθικά
διδάγματα. Έχει όριζότατες εικόνες και
τό μεταφράζει από τό γαλλικό ή δ. Γεωρ-
γία Ταρσοϋλη. (Θά διαρκέση δλο τό 1933.)

2.— Ο Μάγος των φιδιών, μυθιστό-
ρημα τοΰ Léon Lambry, μέ άφθονες ει-
κόνας. Είναι ένδοξη ύποθέσεως, περιπε-
τειώδης και διασκεδαστικώτατο. Τό μετα-
φράζει ο κ. Κίμων Άλκίδης. Καί θα
διαρκέση δλη σχεδόν την πρώτη εξαμηνία.

3.— Ο Διχουδάκης, μυθιστορημάκι
της Κυρά Μάρθας γιά μικρά παιδιά, νο-
στιμώτατο και διδακτικώτατο, μέ πολλές
καλλιτεχνικές εικόνες.

Ο χώρος δεν επιτρέπει νά σάς πώ πε-
ρισσότερα. Άλλ' όταν λάβετε τό πρώτο
φύλλο, θα ιδήτε εύθύς εξαρχής τί έξοχα
άναγνωσματα σάς διάλεξα.

Γιά τή Β' εξαμηνία, όταν θα τελειώ-
ση ο «Μάγος των Φιδιών», έχω ύπ' όψει
μου άλλα δυο έπίσης όραιότατα μυθιστο-
ρήματα.

ΤΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ ΤΟΥ 1932

Σήμερα λήγει και ή ίαχός των Ψευδω-
νύμων τοΰ 1932. Όσοι θέλουν νά κρατή-
σουν τό ίδιο ψευδώνυμο και γιά τό 1933,
πρέπει νά στείλουν 10 δραχμές, νά τους
τό άνανέωσω, ως τό τέλος Ιανουαρίου.
Άφου περάση κι' αυτή ή προθεσμία, κάθε
μή άνανεωμένο ψευδώνυμο τό θεωρώ έλεύ-
θερο και τό δίνω στον πρώτο πού ήθελε
τό ζητήσει.

ΤΑ ΕΥΣΗΜΑ ΤΟΥ 1932

Τώρα πού τελείωσε ο χρόνος, όσοι θέ-
λουν νά λάβουν μέρος στον Διαγωνισμό των
Εύσημων τοΰ 1932, πρέπει, κατά τόν Όδη-
γό, νά μού στείλουν τή σχετική Σημείωση.
Καθένας δηλαδή νά μού γράψη τά Εύσημα
πού πήρε από της Δεκεμβρίου 1931 ως 30
Νοεμβρίου 1932, σημειώνοντας τόν διαγω-
νισμό, τόν αριθμό τοΰ φυλλαδίου πού δη-
μοσιεύθηκαν τάποτελέσματα, μέ τί ψευ-
δώνυμο έλαβε μέρος, και στο τέλος γενικό
άθροισμα. Π: χ: «Σημειώσεις Εύσημων
τοΰ 1932 τοΰ τάδε. Στόν δεινα Διαγωνι-
σμό Λύσεων, μέ τό τάδε ψευδώνυμο, στο
δεινα φυλλάδιο, έλαβα Εύσημα 10. Στόν
Διαγ. Διηγήματος, μέ τό τάδε ψευδώνυμο,
στό δεινα φυλλάδιο, έλαβα Εύσημα 20.
Ητοι έλαβα έν δλη Εύσημα 30».

Σημειώσεις είναι δεκτές μέχρι τέλους
Ιανουαρίου. Καί παρακαλώ νά στείλουν
όλοι, όσο λίγα Εύσημα κι' αν έχουν πάρει.
Θά μού άκούουν χάρη, γιατί θα μέ διευ-
κολύνουν πολύ στην εξαγωγή των Άποτε-
λεσμάτων, όσοι θα μού στείλουν και Γε-
νική Στατιστική των Εύσημων τοΰ
1932 μέ τά ψευδώνυμα αλφαριθμητικά και
κατόπι κατά σειράν επιτυχίας.
Τάποτελέσματα των Εύσημων θα δημο-
σιευθούν τό Φεβρουάριο. Κι' οί βραβευμέ-
νοι θα έχουν τότε τιμές και άμοιβές πού
δρίξει ο Όδης.

Και τώρα... σέ ποιόν νά πρωταπαντή-
σω από τόσους και τόσους πού μού έχουν
γράψει; Νά, μπροστά μου, ή στίβα των
γραμμάτων τους. Παίρνω ένα-ένα κατά
σειρά, και... νά ιδούμε ως ποιά θα φτάσω.
Δεν περνάει, Αϊντά, γιά τί μικρή αυ-

τή άργοπορία. Γιά τά καλά λόγια εύχα-
ριστώ. Τό έξρω πώς τά παιδιά μου δεν τα
νοιάζει γιά χρωματιστές εικόνες και πολυ-
τέλειες μπροστά στην πραγματική κομφό-
τητα τοΰ φυλλαδίου μου («φιλοκάλει μετ'
εύτελειας») και την άξία τοΰ περιεχομέ-
νου. Την ιδέα μου γιά τή δημοτική γλώσ-
σα και τόν μεγάλο σου συμπόλητη την
είπα πολλές φορές. Η Έσπεράντο καθώς
κι' ή Βολαπύκ είναι γλώσσες πού κατα-
σκευάσθηκαν μέ τό σκοπό νά γίνουν διε-
θνείς, δηλαδή νά συνεννοούνται μ' αυτές
οί άνθρωποι όλων των εθνών.

Άλκηστις, αυτό τό ψευδώνυμο σου έδιά-
λεξα από τά προταθέντα. Εύχαριστώ πολύ
γιά την τόσο μεγάλη προθυμία. Ναι, μπο-
ρείς νά στείλεις λύσεις πού δεν έχουν δη-
μοσιευθεί κι' ως πέρασε ή προθεσμία.

Άλήθεια, Βασιλέα τοΰ Δάσους, ο τό-
μος αυτός πού άγόρασε εις' ένας από
τους καλύτερους. Σε βεβαίω όμως πώς έ-
ποιον κι' αν άγόραζες, τό ίδιο θα σου ά-
ρασε, γιατί όλοι έχουν διαλεχτά άναγνω-
σματα. Η Γραφή λέει: «πετινέ το ύδρα-
νός», άλλα δεν μπορούμε νά μεταχειρίζο-
μαστε αυτή τή λέξη παντού άντι «πηγνά»
ή «πουλιά». Έξώφυλλο έστειλα.

Νά λοιπόν πού τελείωσε κι' αυτός ο τό-
μος, Χρυσοφάνεια, και τώρα θα τόν δέ-
σης κι' αυτόν και θαχξής στή βιβλιοθήκη
σου τέσσερις. Καί τοΰ χρόνου μέ ύγια νά
τους κάμης πέντε—έκτος ά, στο μεταξύ
άγοράσης πάλι και καίρια άνα μ' ός πα-
λιούς... Έξακολούθησε τή δράση σου και
πού έέρεις; κάποτε μπορεί νά ιδής δημο-
σιευμένη και την καζιμένη σου τή φωτο-
γραφία»...

Είσαι δικαιολογημένη, Παγασαία,—τί
δωροφόρο τό γράμμα σου!—πού δεν μού γρά-
φεις πολύ συχνά, άφου φέτος έχεις τόσα
μαθήματα. Άς είναι, από τό καλοκαίρι
θα ξαναρχίσω τακτικά. Εύχαριστώ πολύ
γιά τό ξεσπάθωμα. Γιά τό κομμάτι της
άδελφής σου δεν μπορώ νά θυμηθώ και
δεν έχω καιρό νά φάω μέσα στον... ώ-
κεανό. Πρέπει νά περιμένει κι' έλπίζω όχι
πολύ.

Δάκρυ Ψυχής, ποιός είναι ο σκοπός
της Άλληλογραφίας λέει ο Όδης τοΰ
Συνδρομητού. Άλλά νομίζω πως καθέ-
νας μπορεί νά τόν καταλάβη: α', μαθαί-
νει, έξασκεί τά παιδιά νά γράφουν β',
τους λύει τίς άπορίες πού μπορεί νά έχουν
και γ'—τό κυριώτερο ίσως—τους δίνει τή
μεγάλη εύχαρίστηση νά έπικοινωνούν μέ
την άγαπητή τους διάπλασι και νά βλε-
πουν κάπου-κάπου στο φυλλάδιο μιά άπάν-
τησή της. Εύχαριστώ πολύ γιά τίς ένε-
ργείες σου από τήν έπιστολή σου στο γρα-
φετό μου, δεύτερη αυτή ύστερ' από μία δε-
καετία. Όλοι σ' εύχαριστούμε γι' αυτά
πού γράφεις!

Μέ πολλή μου χαρά, Νεράιδα τοΰ
Γιαλού, έλαβα γράμμα σου ύστερ' από
τόσον καιρό. Δεν παραπονιέμαι, άφου είχες
νά δώσεις τόσο δύσκολες εξετάσεις. Σε
συγχάζω γιά τήν επιτυχία κι' εύχομαι την
ίδια στο brevet. Εύχαριστώ πολύ γιά τήν
άνανέωση. Τό ποίημα είναι γιά τή Σελί-
δα; Δεν γράφεις από πάνω, ούτε από κά-
τω έχεις ψευδώνυμο.

Έξω πρέπει νά σταματήσω. Κορφο-
τοπούλα, μέ τό έμμετρο γράμμα σου, Νι-
νέντα, Διάνα, Άντίς Έλπίδος, Νυφού-

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς **Α' Περιόδου** (1879 - 1893) ἵπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἐξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἐκαστος τόμος δρχ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. 40 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς **Β' Περιόδου** (1894 - 1931), ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 38 ἐν ὧν. Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 - 1928 τιμῶνται ἑκαστος ἀρ. 80 καὶ ραμμένους δρχ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930 καὶ 1931 τιμῶνται ἑκαστος ἀρ. 110 καὶ ραμμένους δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἀνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. 5 ὁ ἀρ. 80 καὶ δρχ. 15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. 35 εἴτε ἀρ. 80 εἴτε ραμμένος.

λα τ' **Οὐρανοῦ**, **Ἀθάμα**, **Ρενέ** (καὶ τρίτο γράμμα) **Παρήγορε** Ἄγγελος καὶ **Ζωή Διακοπούλου**, ὅς διαβάσα μετὰ μεγάλη εὐχαρίστησιν, ἐξετέλεσα τίς παραγγελίας, ὅς εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα καὶ περιμένω νὰ μοῦ ξαναγράψετε.

Ἡ **Διάπλασις ἀσπάζεται** τοὺς φίλους τῆς: **Πληγωμένον** Ἀετὸν (σοῦ ἀπῆντησα στὸ προηγούμενον) γιὰ τὸ ὑπόλοιπο εὐχαριστῶ· οἱ λύσεις δεκτικῶς εἶπα στοὺς φίλους μου νὰ προσέχουν καὶ νὰ μὴ στέλνουν πούθεν γράμματα μετὰ ἀνεπαρκῆς γραμματόσημο·) **Νεράϊδαν τῶν Ἀγρῶν** (ἐλαβα, εὐχαριστῶ πολὺ) **Μαργαρίταν** (κάνικα; ποτέ! εὐχαριστῶ γιὰ ὅλες αὐτὰς τίς ἐνέργειες καὶ περιμένω) τὰ ἐλαβα ὅλα· ἔστειλα καὶ 5 τετράδια·) **Ρενέ** (ἔστειλα 6 τετράδια· γιὰ τὸ κομμάτι σου δὲν θυμοῦμαι· τώρα θὰ ξεκαθαρισθοῦν αὐτὰ πού ἐχουν μείνει καὶ, ἂν τὸ ἐλαβα, θὰ εἶναι μέσα καὶ τὸ δικό σου· ὥραϊο καὶ τὸ γράμμα πού μοῦ ἔγραψες στὸ σχολεῖο·) **Δολίταν** (αὐτὸ σοῦ ἐνέκρινα· τὰ ἐλαβα ὅλα, εὐχαριστῶ πολὺ) **Μίκυ Μάους** (καὶ τὸ δικό σου γράμμα μ' εὐχαρίστησε πολὺ· ἔστειλα 5 τετράδια· νὰ ἰδῶ, θὰ κρατήσης τὴν ὑπόσχεσίν σου;) **Μαρίαν Μ. Γλυνοῦ** (δὲν πειράζει, τὸ καλοκαίρι· εὐχαριστῶ πολὺ) **Κόκκινον Καναρίνι** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα καὶ περιμένω μ' ἐνθουσιασάν αὐτὰ πού μοῦ γράφει ἡ καλή σου θεία: μπῆκες πρώτη στὸ Γυμνάσιο, εἶσαι ἡ μόνη πού πήρες ἄριστα στὸ Ὄδαιτο! εὐγε, σὲ συγχαίρω κι' εἰς ἀνώτερον) **Ἀνθισμένην Ἀμυγδαλίαν** (εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀνανέωσιν· Σῆμα ἔστειλα παραστατικά!) **Ἀριστοτέλην Κ. Θάνον** (ἐλαβα, εὐχαριστῶ· ἔστειλα Ὀδηγὸν καὶ 4 τετράδια·) **Κοζᾶνον** (δὲν θυμοῦμαι γιὰ τὸ κομμάτι σου οὐτε εὐχαίρῃ νὰ ψῆζω· περιμένε ἀκόμα λίγο!) **Φ. Π.** (ἐλαβα, εὐχαριστῶ πολὺ· περιττὸ νὰ σοῦ πῶ πόσο μ' εὐχαρίστησε τὸ γράμμα σου ὕστερ' ἀπὸ διόμιον χρόνιον· κρῖμα νὰ μὴν ἔχω τόπο γιὰ περισσότερα· θὰ μοῦ ξαναγράψης γρήγορα;) **Μεφιστοφελὴν** (σύμπρωτος·) **δ Ν.** ἔχει κάνει πολλὰ τέτοια· θὰ σκέφθηκε τὴν πρώτη λέξιν, ἴδια μετὰ τὸν ἄλλον, κι' οἱ

ἄλλες ἔπειτα θὰ ἦλθαν μόνες τοὺς συχνὰ συμβαίνει αὐτὸ μετὰ τὰ Δικτυωτά·) **Τρελλὸ Φοιτητάκι** (δχι!) **Ἀγγελιάν, Ταρζάν, Ἐξυπνον Κυπριωτάκι** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἐλαβα μετὰ τὴν 15 Νοεμβρίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 261ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκτικαὶ μέχρι τῆς 26 Ἰανουαρίου.

698. Δεξιόγραφος

Ἄν μι' ἀπ' τὶς προθέσεις
Πάρη σὲ τρύπα πλαί,
Μυθικὴ γυναικί
Δὲς πού .. δὲ γελαίει.

Πλάνο Δοξάρι

699. Συλλαβόγραφος

Ἀντιφωνία διπλασιάσω,
Τὴ λάμπ' ἀνάβω καὶ κοιτάζω:
Ποῖος εἶν' αὐτὸς μέσα στοῦ Ἄδη
Ποῦ τιμωρεῖται τὸ σκοτάδι;
Κουκουταζί

700. Στοιχειοτονόγραφος

Σύνδεσμος κοινὸς
Αἰτιολογικός,
Παίρνει ἓνα κεφάλι,
Μιά οὐρά, καὶ μόνο
Ποῦ κινεῖ τὸν τόνο,
Ἐκπληξὴ μεγάλη! —
Γίνεται ὁ ἀρχαῖος
Ρήτορας ρωμαῖος.

Νέλλη

701. Αἵνιγμα

Ἀκοῦστε κατὶ ἀστεῖο:
Προσθέτω στήν ἀράδα
Σαράντα, ἐβδομήντα,
Πενήντα, ἓνα, διακόσα,
Καὶ βρίσκω .. λέτε πόσα;
Μονάχα μιὰ μονάδα!

Φαραῶ

702. Δικτυωτὸν

***** = Πόλις ἑλληνική.

***** = Πόλις ἰταλική.

***** = Κράτος ἀμερικανικόν

***** = Προτέρημα.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ὑπερασπιστὴς τοῦ ἔθνους;

703. Ἐπιγραφή

Ι Ξ Ε
Τ Υ Ε Δ Σ
Υ Φ Α Ρ Ε
Σ Ι Σ

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Αἴγλη

704-708. Μαγικὸν Γράμμα

Τὴ ἀνταλλαγὴ ἑνὸς γράμματος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Νέρων, Θυρίς, ἄξιος, Σάμος, ἄκρος.
Δάκρυ τῆς Μοναξιάς

709. Φωνηεντόλιπον καὶ Ἑλλειπὸ-σύνφωνον ἐκ Διπλῆς Ἀκροστιχίδος
Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν Φωνηεντόλιπον γινωμικὸν τοῦ τύπου:

τὰ δὲ δευτέρω γράμματα τὸ αὐτὸ γινωμικὸν ὡς Ἑλλειπὸσύνφωνον τοῦ τύπου:

* * - * * *

1, Περιφώνιος ἀρχαῖος ναός· 2, Θεά· 3, Ρωμαῖος Αὐτοκράτωρ· 4, Ὄρος τῆς Πελοποννήσου· 5, Κυνικός φιλόσοφος· 6, Ἀρχαῖος ἀρχιτέκτων.

Πανελλήνιον Ὀνειρόν

710. Γριφὸς

κ ο	κ ο	κ ο	κ ο	κ ο	κ ο
κ ο	κ ο	κ ο	κ ο	κ ο	κ ο
κ ο κ ο	κ ο	κ ο	κ ο	κ ο	κ ο
κ ο κ ο	κ ο	κ ο	κ ο	κ ο	κ ο
κ ο κ ο	κ ο	κ ο	κ ο	κ ο	κ ο
κ ο κ ο	κ ο	κ ο	κ ο	κ ο	κ ο

Κυρὰ Φροσύνη

Τέλος τοῦ 261ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Ἀπὸ τὸ ἐρχόμενον ἀρχίζει νέος.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 37

489. Παγίδα (πᾶ, γίδα). — 490. Φαλάκρα (φᾶ, λᾶ, κᾶ). — 491. Γάλος (Γᾶτα, σκύΛΟΣ)-λαγός-πάγος. — 492. Ὁ Εὐρύαλος, ἡ Εὐρύαλη. — 493. ΑΝΟΥΒΙΣ (Νίνος, ὄνος, ὕβος, βόας, Ἰούνιος, Σίνις). — 494. Τὰ ἐμὰ σὰ καὶ τὰ σὰ ἐμὰ. — 495. ΠΟΛΥΒΩΤΗΣ (Παλαιός, Ὀνειδός, Λαίμαργος; Ὑπτιος, Βλάξ, Ὁριμος, Τύπος, Ἡμερος, Σαθρός). — 496-500. Μέλισσα, Πελίας, ἔχιδνα, Πλειάς, Περσία. — 501. Ὁ Σοφοκλῆς ἦτο σοφός (ο σ' οφ, ὦ, κλ' εἰς η, τό, σ' ο φῶς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μετὰ ἀπλά στοιχεῖα δρχ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις μετὰ παχέα δὲ στοιχεῖα δρχ. 1 καὶ μετὰ κεφαλαία δρχ. 1,50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρχ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά ἢ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΛΒ'—594]

Εὐχαριστῶ τὸ **Πειραιωτάκι** γιὰ τὸ βραβεῖο του στὸ διαγωνισμὸ του.

Μιρεΐγ

[ΛΒ'—595]

Συγχαρητήρια, **Πλανόδιε Τροβαδοῦρε**, γιὰ τὴν δικαίην νίκη σου στὸ Δημοψήφισμα. Μετὰ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν παρακαλῶ τὰ παιδιὰ νὰ συγκρίνουν τίς περσινὰς ψήφους μετὰ τὰς φετεινὰς καὶ νὰ ρίξουν μιὰ ματιὰ στὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ 3ου φύλλου. Θὰ ὠφεληθοῦν πολὺ καὶ θὰ μετὰ δικαιοσύνην.

Νάρκισσος

[ΛΒ'—596]

Ὁνειροπλέχτρα, στὴ γιορτοῦλα σου εὐχὰς γιὰ χρόνια εὐτυχισμένα καὶ φιλιὰ ἀπ' τῆς:

Γιόλα καὶ Γιολάντα

[ΛΒ'—597]

Παιδιά, Ἡ Δ/ση: τῶν **Σεπτεσμένων** καὶ **Ρέλιας** καὶ τοῦ περιοδικοῦ **Μακεδονόπουλο** ἀλλάξε: Παλαιῶν Πατρῶν, Γερμανοῦ 13. Θεσσαλονίκη.

[ΛΒ'—598]

Ἡ **Σεπτεσμένη Δαΐδη** ἐξακολοθεῖ νὰ ἀνταλλάσῃ Μ. Μυστικά (ἀνταποδίδει πρὸ παντός) καὶ ἀλληλογραφεῖ. Δ/σις ἄνω.

ΜΗ ΑΝΗΜΟΝΕΙΤΕ πὺς κάθε παραγγελία σας, γιὰ νὰ ἐκτελεσθῇ ὁμολογῶν, πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ μετὰ μιὰ τυπωμένη ταμνία, ἀπ' αὐτὴς μετὰ τίς ἀποφ. σὰς στέλνεται τὸ φύλλο κάθε ἐβδομάδα.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΚΟΣΤΟΥ ΕΝΝΑΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΤΗΣ Β' ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 70, Ἀθήναι